

SKLONIŠTE ZA ŽIVOTINJE

ZEU "Prijatelji životinja i prirode", V. Nazora 56, Mihovljan, HR-40000 Čakovec
tel. 098-241-060, 091-8988-004

www.prijatelji-zivotinja.org, e-mail: info@prijatelji-zivotinja.org

Žiro račun: HR4323400091116025375, OIB 38401518914

Prednosti zakonom obavezne kastracije/sterilizacije pasa

Ovim pismom i proračunom želimo skrenuti pozornost na nužnost zakonom obavezne kastracije za pse.

U Hrvatskoj je u službeni upisnik pasa Lysacan upisano **preko 350.000** pasa. To su psi koji su u skladu sa zakonom čipirani i cijepljeni.

Reproduktivni potencijal pasa visok je i brojke nezbrinutih pasa se mogu **udeseterostručiti** u samo nekoliko godina.

Broj nezbrinutih životinja osim njihovog reproduktivnog potencijala unutar populacije nezbrinutih pasa, povećavaju i **parenja sa vlasničkim psima koji nisu pod nadzorom vlasnika** (takozvani samošetači koji dio dana provode zatvoreni u dvorištu ili na lancu a dio dana se slobodno šecu bez nadzora vlasnika) i **neplanirani okoti vlasničkih pasa koji se neželjene štenadi rješavaju izbacivanjem na ulicu.**

Udruge i skloništa godišnje zbrinu **preko 10.000 "ničijih" pasa**, a to je samo dio nezbrinutih životinja koje trenutno žive u Hrvatskoj.

Kada bismo u izračun troškova uzeli **samo zakonom i pravilnicima propisane mjere** a to je čipiranje, cijepljenje protiv bjesnoće i tretiranje antiparaziticima dolazimo do troška od otprilike 300,00 kn po psu jednokratno (bez hvatanja, bez hrane, bez smještaja, bez ponavljanja cijepjenja i tretmana protiv parazita) odnosno **na godišnjoj razini 3.000.000,00 kn** samo na brojci od 10.000.

Prosječan trošak kojeg jedinice lokalne samouprave plaćaju skloništima po psu je oko 1.600,00 kn što godišnje iznosi oko **16.000.000,00 kn (16 milijuna kuna)** za sve troškove koji proizlaze iz zbrinjavanja pasa **unutar zakonom propisanih 60 dana** obaveznog zbrinjavanja nakon hvatanja.

Brojka od 10.000 pasa o kojoj govorimo nije ukupan broj nezbrinutih pasa već samo broj pasa koji je zbrinut. Ostatak nezbrinutih pasa koji nije ušao u sustav zbrinjavanja i dalje predstavlja problem jedinica lokalne samouprave ali i cijele države.

Kada bismo uzeli u obzir da je nakon zbrinjavanja 10.000 pasa u jednoj godini na području RH ostalo samo **1.000 nezbrinutih pasa** (brojka od 1.000 je uzeta zbog lakšeg prikaza troškova, realna brojka je monogostruko veća) već **u roku od godinu dana populacija nezbrinutih pasa porasla bi na 9.750 bez da je ijedan pas u razdoblju od tih godinu dana napušten ili izbačen** dakle samo reproduktivnim potencijalom nezbrinutih 1000 pasa u godini dana smo ponovno na brojci od 10.000 koliko ih godišnje zbrinu udruge i skloništa i čiji je trošak zbrinjavanja 16.000.000 kn.

Kako smo došli do brojke od 9.750 pasa?

Ako je od 1.000 trenutno nezbrinutih pasa spolni omjer 1:1 znači da imamo 500 ženki. Ako je 500 ženki okotilo samo jedno leglo u toj godini i da je prosječan broj štenaca u tom leglu 5 došli smo do brojke od 2.500 kojoj pridodajemo prvotnih 1.000 i sada smo na 3.500.

Ako je od 2.500 novookoćenih pasa spolni omjer ponovno 1:1 imamo 1.250 novih ženki koje postižu svoju spolnu zrelost unutar mjenjenih godinu dana i ako ponovno svaka od njih ima samo jedan okot sa samo 5 štenaca dobivamo novih 6.250 pasa te kada tome pridodamo 3.500 iz roditeljske i prve generacije potomaka dobivamo brojku od 9.750 pasa.

Brojci od 9.750 pasa proizašlih iz prvotnih 1.000 (od prije nezbrinutih) pasa treba pridodati i brojku od novonapuštenih pasa i izbačenih kućnih legala, a onda tu brojku treba množiti sa prosječnih 1.600,00 kn koliko JLS plaća po zbrinutom psu .

Ponovno ćemo za primjer uzeti brojku od 1.000 pasa i usporediti troškove nastale kastracijom tih pasa u usporedbi sa troškovima nastalima na 1.000 nekastriranih pasa.

Udruge u pravilu dobivaju kastraciju po povoljnijim cijenama u odnosu na komercijalne i troškovi kastracije za udruge u pravilu iznose oko 450,00 kn.

Dakle kada bismo računali troškove nastale zakonom i pravilnicima propisanim mjerama (čip, cjepivo protiv bjesnoće, knjižica, tretman protiv parazita) na 1.000 pasa i njihovim potomcima u godinu dana iznos bi bio sljedeći: 300.000,00 kn za originalnih 1.000 pasa plus 2.625.000,00 za 8.750 potomaka prvotne roditeljske generacije **što sveukupno iznosi 2.925.000,00 odnosno 15.600.000,00 kn za prosječnu cijenu zbrinjavanja koju JLS plaćaju skloništima.**

Kada bi prvotnih 1.000 pasa uz zakonom propisano čipiranje, cijepljenje, izdavanje knjižice i tretiranje antiparaziticima bili i kastrirani trošak bi iznosio 750.000,00 kn odnosno 2.050.000,00. U slučaju kastracije nema sljedeće generacije te je trošak za prvih 1.000 pasa ujedno i konačan.

Na primjeru od 1.000 pasa ulažemo dodatnih 450.000,00 kn u osnovni izračun troškova a time **štedimo 2.175.000 kn u osnovnim troškovima** (čip, bjesnoća, knjižica, antiparazitici) **odnosno 13.550.000 u troškovima koje JLS isplaćuju skloništima za zbrinjavanje do 60 dana.**

Ovaj izračun baziran je samo na troškovima 1.000 pasa u jednoj godini.

Obzirom da se godišnje zbrine oko 10.000 pasa troškove odnosno uštede treba pomnožiti sa 10 i treba uzeti u obzir da se s godinama broj pasa obzirom da su kastrirani i nema razmnožavanja smanjuje te se i time troškovi smanjuju.

Ako uzmemo u obzir da je registrirano 350.000 pasa i da je pola od tog broja ženki, odnosno 175.000, i da samo **10%** od tog broja jednom u životu ima neželjeno leglo sa samo 5 štenaca dolazimo do troška od **140.000.000,00 kn** u zbrinjavanju neželjene štenadi.

Zakonom obavezna kastracija za sve pse osim radnih psa i pasa sa uzgojnom dozvolom jedini je humani način kontrole populacije pasa, a uz to donosi i značajne dugoročne uštede za proračune JLS i cijele države.

Kako bi se izbjeglo masovno izbacivanje ljubimaca po donošenju zakona o obaveznoj kastraciji nužno je da JLS sudjeluju u troškovima kastracije što kratkoročno predstavlja novi teret na proračun, ali dugoročno donosi uštedu od stotina milijuna kuna.

Nadamo se da će izmjene Zakona o zaštiti životinja ići u smjeru uvođenja mjere obavezne sterilizacije pasa u smislu jedinog adekvatnog načina rješavanja problematike sve većeg broja napuštenih pasa u Hrvatskoj.

S poštovanjem

Aleksandra Hampamer, voditeljica Skloništa za životinje Prijatelji Čakovec
Petra Puvača, predsjednica udruge Sedma od Devet Zagreb